

Protocol en richtlijnen bij medicijnverstrekking en medische handelingen		
Status	Definitief	Datum
Instemming	MR	Juni 2025
Vaststellen	Directeur-bestuurder	Juni 2025

Inleiding

Om onnodige fouten te voorkomen, risico's voor kinderen te beperken en ter bescherming van medewerkers voert Jenaplanschool de Pandelaar een zeer behoudend beleid aangaande verstrekking van geneesmiddelen aan kinderen.

De zorgverantwoordelijkheid voor onze kinderen komt, als het gaat om hygiëne en gezondheid uitsluitend toe aan de ouders of verzorgers. Zij zijn verantwoordelijk voor een juist gebruik van medicijnen van kinderen of voor het correct uitvoeren van kleine medische handelingen of ingrepen. Waar mogelijk moeten medicijnen buiten schooltijd toegediend worden. Doordat kinderen gedurende een langere aaneengesloten periode in de school verblijven is het niet helemaal uit te sluiten dat door een arts voorgeschreven medicijngebruik of medische handelingen tijdens schooltijd noodzakelijk zijn.

Uitgangspunt is dat er in principe geen medicijnen worden verstrekt aan kinderen door medewerkers van Jenaplanschool de Pandelaar.

Paragraaf 1

Categorieën medisch handelen

Medische handelingen zijn onderverdeeld in drie categorieën. Medewerkers van Jenaplanschool de Pandelaar zijn alleen bevoegd om handelingen uit de 2^e en 3^e categorie uit te voeren.

Categorie I

Handelingen uit de eerste categorie bestaan uit risicovolle handelingen die volgens de wet alleen door erkend opgeleide beroepsbeoefenaren zoals artsen en verpleegkundigen mogen worden uitgevoerd, ook wel voorbehouden handelingen genoemd. Deze voorbehouden handelingen zijn in de wet omschreven, omdat ze schade aan de patiënt kunnen toebrengen wanneer ze niet deskundig worden uitgevoerd. Deze handelingen mogen niet worden uitgevoerd door medewerkers van Jenaplanschool de Pandelaar.

Categorie II

In de tweede categorie vallen handelingen die niet voorbehouden zijn en in sommige gevallen door medewerkers van Jenaplanschool de Pandelaar kunnen worden verricht. Bij handelingen uit deze categorie, waaronder het toedienen van medicijnen valt, is het noodzakelijk dat ouders/verzorgers een 'verklaring medicijnverstrekking' voor akkoord tekenen. Deze verklaring dient zowel voor medicijnen die door arts of specialist voorgeschreven zijn, als voor medicijnen die zonder recept verkrijgbaar zijn te worden ingevuld en ondertekend. Per kind en per handeling wordt dan bekeken wie de aangewezen persoon is om de handeling uit te voeren.

Categorie III

In de derde categorie vallen eenvoudige handelingen waarvoor geen verklaring vereist is, zoals het verzorgen van schaafwonden en het verwijderen van splinters. Dit mag en kan gedaan worden door alle medewerkers van Jenaplanschool de Pandelaar, bij voorkeur door één van de BHV-opgeleide medewerker.

Paragraaf 2

Te onderscheiden situaties en hoe te handelen

Er zijn drie te onderscheiden situaties:

1. Het kind wordt ziek op school.
2. Het verstrekken van medicijnen op verzoek.
3. Medische handelingen.

Dit protocol voorziet in richtlijnen waarbij voor alle betrokken partijen de beste voorwaarden worden georganiseerd, maar in de praktijk zal bij spoedgevallen altijd een afweging tussen protocollaire en pragmatische zaken moeten plaatsvinden.

Situatie 1: het kind wordt ziek op school:

Regelmatig komt het voor dat een kind 's morgens gezond op school komt en tijdens schooluren ergens last van krijgt. Denk bijvoorbeeld aan hoofd- of buikpijn of een insectenbeet.

Waar voorheen nog weleens een paracetamolletje of Azaron werd verstrekt, is dat niet meer de gewenste gang van zaken. De reden hiervoor is dat een personeelslid niet deskundig is om de juiste diagnose te stellen. De grootst mogelijke terughoudendheid is dan ook geboden.

Het uitgangspunt is dat er **geen medicijnen** (dus ook geen drogisterijmedicijnen) worden verstrekt en dat een kind wat ziek is geworden naar huis gaat.

Hierbij geldt een aantal stappen:

1. Zorg dat tijdens het organiseren van de opvang van het zieke kind er altijd iemand bij hem/haar is.
2. Check de leerlingadministratie of er speciale medische notities zijn over dit kind.
3. Neem contact op met de ouders of het aangegeven noodnummer, zodat zij weten dat het kind ziek is geworden en om te overleggen over wat er nu moet gebeuren. Komt er iemand naar school?, is er iemand thuis om het kind op te vangen?, moeten we naar ziekenhuis of huisarts? Etc.).
4. Als de inschatting voor medische zorg dusdanig is dat het oordeel van een arts vereist is, bel dan met een huisarts(enpost) en als die niet bereikbaar zijn bel je 112 voor advies hoe te handelen.
5. Als de ouders telefonisch toestemming geven voor het eenmalig en bij wijze van uitzondering toedienen van zelfzorgmiddelen uit de lijst op pagina 4 van dit protocol, dan mag een medewerker van Jenaplanschool de Pandelaar dit bij wijze van uitzondering en eenmalig doen. Verergeren de klachten of worden deze niet minder, of kan en wil je als medewerker de verantwoordelijkheid hiervoor niet nemen (je voelt je er niet comfortabel bij) dan gaat het kind altijd naar huis of komt de ouder naar school om verder zelf te handelen.
6. Informeer de schoolleiding indien nodig.

Situatie 2: het verstrekken van medicijnen in noodsituaties:

Kinderen krijgen soms medicijnen of andere middelen voorgeschreven die zij een aantal malen per dag moeten gebruiken, dus ook tijdens schooluren. Te denken valt aan pufjes voor astma, antibiotica e.d. Ouders vragen dan soms aan school om deze middelen te verstrekken aan het kind. Deze verstrekking is een medische handeling, het dagelijks bestuur neemt hierin het volgende standpunt in:

1. Op school worden geen reguliere medische handelingen verricht.
2. Op school verstrekken we geen reguliere medicijnen waarvan (het vergeten) toe (te) dienen ervan een levensgevaarlijke situatie oplevert. Het is daarmee aan ouders om zorg te dragen voor het organiseren van deze zorg. Er kunnen afspraken worden gemaakt over gebruik van een ruimte en tijdstippen.
3. Voor kinderen waarbij het noodzakelijk is om in een acute situatie onmiddellijk een levensreddend medicijn toe te dienen (denk aan het zetten van een spuit, toedienen van neusspray e.d.) kan het formulier in de bijlage bij dit protocol gebruikt worden.

Hiervoor gelden de volgende stappen:

1. Aan de ouder/verzorger wordt (een kopie van) doktersvoorschrift met betrekking tot verstrekking van een medicijn voor het kind gevraagd;
2. Het formulier 'Verklaring medicijnverstrekking' moet door de ouder/verzorger volledig ingevuld en ondertekend worden;
3. Er wordt een kopie van de bijsluiter van het medicijn bewaard;
4. Ouder/verzorger maakt afspraken over het toedienen van de medicijnen en/of zelfzorgmiddelen. Er wordt aan ouders/verzorgers doorgegeven wanneer de medicijnen en/of zelfzorgmiddelen zijn toegediend indien dit incidenteel aan de orde is;
5. Wijzigingen in bv. dosering of tijdstip worden op de verklaring ingevuld en de datum wordt aangepast.

Situatie 3: Medische handelingen:

In het geval er sprake is van medische handelingen anders dan het oraal toedienen van medicijnen of het gebruik van een inhalator (puffen) kan er geen beroep worden gedaan op medewerkers van Jenaplanschool de Pandelaar. In uitzonderlijke gevallen en in overleg met de directie kan hiervan worden afgeweken. Uiteraard wordt het ouders/verzorgers toegestaan tijdens schooluren zelf deze handelingen uit te komen voeren. Indien ouders/verzorgers ervoor kiezen derden (anders dan een huisarts) deze handelingen te laten verrichten dan is daarvoor vooraf een schriftelijke melding nodig.

Te volgen stappen:

1. Het medicijn en/of zelfzorgmiddel mag alleen worden toegediend op verzoek van de ouder/verzorger;
2. Het medicijn en/of zelfzorgmiddel mag alleen door een medewerker van Jenaplanschool de Pandelaar worden toegediend indien de betrokken ouder/verzorger zelf niet in staat is het middel op het voorgeschreven tijdstip toe te dienen. Dus als een medicijn tweemaal per dag moet worden toegediend, wordt de ouder/verzorger gevraagd om het zelf 's ochtends en 's avonds thuis toe te dienen;
3. Het toedienen van de medicijnen dient thuis begonnen te worden;
4. De ouder/verzorgers doen voor hoe het medicijn en/of zelfzorgmiddel het beste toegediend kan worden of hier wordt overleg over gehouden;
5. Het medicijn en/of zelfzorgmiddel mag alleen worden toegediend indien het dagelijkse ritme van de school en een goede zorg voor de andere kinderen niet belemmerd wordt;
6. Het medicijn en/of zelfzorgmiddel moet op de juiste manier worden opgeborgen, buiten bereik van kinderen en onbevoegden en op de juiste temperatuur:
 - Medicijnen die dagelijks gebruikt moeten worden, het betreffende kind is er goed bekend mee, kan ze zelf innemen na toestemming van ouders en zit in midden- of bovenbouw mogen in de broodtrommel bewaard worden. De broodtrommel is niet al te makkelijk toegankelijk voor andere kinderen en de praktijk heeft uitgewezen dat dit nog nooit verkeerd is gegaan.
 - Medicijnen die incidenteel ingenomen/toegediend worden, worden bewaard op een veilige plek bij de groepsleider. Bv. hoog op een plankje.
 - Medicijnen die koel bewaard moeten worden, worden in een speciaal daarvoor bestemd bakje opgeborgen in de koelkast in de teamkamer van de betreffende locatie.

Lijst van medicijnen en/of zelfzorgmiddelen

De werknemer gaat na in hoeverre het medicijn en/of zelfzorgmiddel tot de onderstaande lijst behoort. Alle middelen behoren tot de tweede categorie en mogen daarom alleen na invulling en ondertekening van een 'Verklaring medicijnverstrekking' *in de bijlage* worden toegediend. Het op eigen initiatief geven van medicijn en/of zelfzorgmiddel, betekent dat een medewerker zelf de diagnose stelt. Het stellen van een diagnose is voorbehouden aan een arts. Bovendien is een medewerker niet op de hoogte van eventuele bijwerkingen. *Doe dit daarom in principe nooit!*

- Neus-, oog- of oordruppels;
- Drankjes;
- Zalfjes;
- Afmaken van een antibioticakuur;
- Homeopathische middelen;
- Antiallergeen medicijnen;
- Medicijnen in het kader van astmatische aandoeningen;
- Medicijnen in het kader van epileptische aandoeningen;
- Medicijnen in het kader van diabetes (géén injecties);
- Medicijnen in het kader van koortsstuipen;
- Medicijnen in het kader van pijnbestrijding (dus óók paracetamol!);
- Medicijnen in het kader van hyperactieve kinderen.

Paragraaf 3

Overige uitgangspunten en praktische informatie

Kinderen met een specifiek medisch probleem

In beide teamkamers op de prikboarden hangt geanonimiseerde informatie over kinderen waarbij er afspraken met ouders zijn over medicijngebruik. Ook is het noodzakelijk deze essentiële informatie bij alle teamleden bekend te maken en regelmatig aan de orde te stellen. De informatie over het kind wordt eveneens opgenomen in het leerlingdossier.

Verantwoordelijkheid

Bij het toedienen van medicijnen geldt dat voor medewerkers van Jenaplanschool de Pandelaar slechts sprake is van uitvoerende werkzaamheden op verzoek van de ouder/verzorger, waarbij de verantwoordelijkheid voor 100% bij de ouder/verzorger blijft. Dit geldt eveneens voor de juistheid van de overhandigde medicijnen (houdbaarheid, hoeveelheid en aard).

Procedures

Om ervoor te zorgen dat alle medewerkers van onze school altijd op de hoogte zijn van levensreddende handelingen bij specifieke kinderen en daarbij weet hebben hoe te handelen is een tweetal procedures ontwikkeld.

Procedure I: medische stoornis bij aanmelding van een nieuw kind

1. Indien een medische stoornis/afwijking aan de orde is bij een kind dat op de Pandelaar komt, wordt dit door de coördinator instroom vermeld op het intakeformulier van het kind;
2. IB en groepsleider zorgen dat informatie wordt opgenomen in het mapje in de teamkamer;
3. Het team wordt geïnformeerd via de teammail en de teamvergadering;
4. Deze procedure wordt ook besproken met nieuwe collega's.

Procedure II: medische stoornis bij een kind wat al op school zit

1. Indien een nieuwe medische stoornis/afwijking door een ouder/verzorger wordt gemeld bij de groepsleider, wordt dit door de groepsleider vermeld in het leerlingdossier van het kind in ParnasSys;
2. De groepsleider informeert de IB'ers;
3. IB bepaalt i.o.m. de directie welke consequenties dit heeft voor het kind, de groepsleider en de school en bepaalt welke acties ondernomen worden:
 - Wie spreekt er met de ouders;
 - Wat kan de school wel en niet doen;
 - Verslag opnemen in het leerlingdossier.
4. IB en groepsleider zorgen dat informatie wordt opgenomen in het mapje in de teamkamer;
5. Alle medewerkers worden geïnformeerd via de teammail en de teamvergadering, zodat zij op de hoogte zijn van de medische stoornis/afwijking van het kind;
6. Deze procedure wordt ook besproken met nieuwe collega's.

**VERKLARING TOESTEMMING TOT HET VERSTREKKEN VAN MEDICIJNEN OP
VERZOEK**

Ondergetekende ouder(s)/verzorger(s) geeft/geven hierbij aan de school c.q. de geïnstrueerde groepsleider van het hieronder genoemde kind toestemming voor het toedienen van het hieronder omschreven medicijn

Naam kind	
Geboortedatum	
Adres	
Postcode en woonplaats	
Naam ouder(s)/verzorger(s)	
Telefoon thuis	
Telefoon werk	
Naam huisarts	
Telefoon	
Naam specialist	
Telefoon	
Naam van het medicijn	
<p>Vallend binnen de categorie (aanvinken wat van toepassing is):</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Neus-, oog- of oordruppels; ☐ Drankjes; ☐ Zalfjes; ☐ Afmaken van een antibioticakuur; ☐ Homeopathische middelen; ☐ Antiallergeen medicijnen; ☐ Medicijnen in het kader van astmatische aandoeningen; ☐ Medicijnen in het kader van epileptische aandoeningen; ☐ Medicijnen in het kader van diabetes (géén injecties); ☐ Medicijnen in het kader van koortsstuipen; ☐ Medicijnen in het kader van pijnbestrijding; ☐ Medicijnen in het kader van hyperactieve kinderen. ☐ ☐ 	
Nodig voor (welke ziekte/aandoening)	
Dient dagelijks te worden toegediend op (tijden) Of: volgens ander schema, zoals hiernaast vermeld	<p>Dagelijks:</p> <p>_____ uur</p> <p>_____ uur</p>

	_____ uur Of conform ander schema, namelijk: _____ _____
En/of dient toegediend te worden in de volgende situatie(s)	
Dosering van het medicijn	
Wijze van toediening	
Wijze van bewaren (aankruisen wat van toepassing is)	☐ In broodtrommel (zie pag. 2, B-6) ☐ Op veilige plek bij groepsleider ☐ In koelkast
Vervaldatum medicijn	Ouders zijn verantwoordelijk voor het bijhouden van vervaldatum van het medicijn en tijdig te zorgen voor verstrekking van medicijn met nieuwe houdbaarheidsdatum. Medewerkers van Jenaplanschool de Pandelaar dienen het medicijn toe wat op dat moment voorhanden is.
<u>MEDICIJNINSTRUCTIE</u> Er is een medicijninstructie gegeven over het toedienen van dit medicijn op: _____ (datum) <u>Door:</u> Naam: _____ Relatie met kind: _____ <u>Aan:</u> Naam: _____ Functie: _____ van Jenaplanschool de Pandelaar Gemert, d.d.: _____ Handtekening ouder(s)/verzorger(s): _____ _____ (Naam: _____) (Naam: _____)	